

Προστακτική Απλή

A' συζυγία

	Κατάφαση		Άρνηση
εσύ	γράψ-ε ή να γράψεις	γράψ ↓ θέμα	(να) μη(v) γράψεις
εσείς	γράψ-τε ή να γράψετε	-ε -τε αορίστου	(να) μη(v) γράψετε

ΠΡΟΣΟΧΗ

στην απλή προστακτική των παρακάτω ρημάτων:

ανεβαίνω – ανέβα / ανεβείτε
βάζω – βάλε / βάλτε
βγάζω – βγάλε / βγάλτε
βγαίνω – βγες / βγείτε
βλέπω – δες / δείτε ή δέστε
βρίσκω – βρες / βρείτε ή βρέστε
δίνω – δώσε / δώστε
κατεβαίνω – κατέβα / κατεβείτε
λέω – πες / πείτε ή πέστε
μένω – μείνε / μείνετε
μπαίνω – μπες / μπείτε ή μπέστε
παίρνω – πάρε / πάρτε
πηγαίνω – (πάνε / πάτε)
πίνω – πιες / πιείτε ή πιέστε
τρώω – φάε / φάτε
φέρνω – φέρε / φέρτε
φεύγω – φύγε / φύγετε

και

γίνομαι – γίνε / γίνετε
έρχομαι – έλα / ελάτε
κάθομαι – κάθισε ή κάτσε / καθίστε ή κάτσετε

B' συζυγία

α' & β' τάξη

Κατάφαση

Άρνηση

(εσύ)	φιλοξένησ-ε ή να φιλοξενήσεις	φιλοξενησ ↓ -ε -τε	(να) μη φιλοξενήσεις
(εσείς)	φιλοξενήσ-τε ή να φιλοξενήσετε	θέμα αορίστου	(να) μη φιλοξενήσετε

προστακτική ⇒ α. δίνω εντολή, π.χ. φύγε, μείνε, δέστε
β. κάνω προσφορά, π.χ. πάρε ένα γλυκό
γ. ζητώ ευγενικά, π.χ. κοιτάξτε αυτά τα έντυπα,
παρακαλώ!

Συχνά στη θέση της προστακτικής χρησιμοποιούμε υποτακτική.
Π.χ. Να κλείσεις την τηλεόραση αμέσως και να πας για ύπνο!

Να την κλείσεις αμέσως!

Κλείσ' την αμέσως!

Άρνηση: Μη(v): Στην άρνηση η προστακτική γίνεται υποτακτική, π.χ.
γράψε – (να) μη γράψεις
γράψτε – (να) μη γράψετε

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

A. Δώστε την εντολή, όπως στο παράδειγμα.

Ο Νίκος ανοίγει την πόρτα. – **παράδειγμα**

Νίκο, άνοιξε την πόρτα!

Νίκο, **να ανοίξεις την πόρτα!**

1. Ο Νίκος ακούει τις τελευταίες ειδήσεις.

Νίκο, !

Νίκο, !

2. Ο Νίκος στέλνει μια αγγελία στην εφημερίδα.

Νίκο, !

Νίκο, !

3. Ο Νίκος ετοιμάζει τις βαλίτσες του.

- Νίκο, σου!
Νίκο, σου!
4. Ο Νίκος βάζει λεφτά στην τράπεζα.
Νίκο, !
Νίκο, !
5. Ο Νίκος κλείνει δίκλινο δωμάτιο στο ξενοδοχείο!
Νίκο, !
Νίκο, !
6. Ο Νίκος βοηθά το Γιάννη στο κομπιούτερ.
Νίκο, !
Νίκο, !
7. Ο Νίκος ειδοποιεί τους συναδέλφους του.
Νίκο, σου!
Νίκο, σου!
8. Ο Νίκος προσπαθεί να ξεχάσει όσα έγιναν.
Νίκο, !
Νίκο, !
9. Ο Νίκος κάθεται και τρώει μαζί μας.
Νίκο, !
Νίκο, !
10. Ο Νίκος μπαίνει στο μπάνιο τώρα.
Νίκο, !
Νίκο, !

Γ. Γράψτε την εντολή.

1. Κώστα, (πηγαίνω) στο σούπερ μάρκετ και
(φέρνω) γάλα, αυγά και αλεύρι. Θέλω να φτιάξω ένα κέικ.
2. (λέω) τι θέλετε να φάτε αύριο.
3. (φορώ) τα παπούτσια σας έξω από το σπίτι!
4. Αντώνη, (βγάζω) το σκύλο έξω, σε παρακαλώ!
5. (φεύγω) γρήγορα από μπροστά μου!
6. (τρώω) το πρωινό σας γρήγορα!
7. (πίνω) κι εσείς μια μπύρα μαζί μας!
8. (μένω) λίγο ακόμη, ρε Πάνο!
9. Μαμά, (δίνω) ένα πουλόβερ στο Μιλτιάδη!
10. (βρίσκω) τη λέξη «έξοδος» στο λεξικό σου.
11. Γιώτα, (βάζω) το φαγητό στο ψυγείο!